

DECIZIE

13 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:
Președintele ședinței,
judecătorii

Valentina Clevadi
Iuliana Oprea
Ion Druță
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Ganea Lucia,
în cauza la cererea depusă de lichidatorul societății cu răspundere limitată
„Pansea-Agro” în procedura simplificată a falimentului, Victor Topor împotriva
administratorului Ganea Veaceslav și asociatului Ganea Lucia, intervenient
accesoriu societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” societate cu răspundere limitată cu
privire la atragerea la răspunderea subsidiară,

împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 24 mai 2017, prin care cererea a
fost admisă,

c o n s t a t ă :

La 02 martie 2017, lichidatorul societății cu răspundere limitată „Pansea-Agro” în procedura simplificată a falimentului, Victor Topor a depus cerere în instanța de insolvabilitate împotriva administratorului Ganea Veaceslav și asociatului Ganea Lucia, intervenient accesoriu societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” societate cu răspundere limitată cu privire la atragerea la răspunderea subsidiară, în temeiul art. 247 și art. 248 din Legea insolvabilității (f. d. 3-5).

În motivarea cererii lichidatorul Victor Topor a indicat că la 11 noiembrie 2015 în privința societății cu răspundere limitată „Pansea-Agro” a fost intentată procedura simplificată a falimentului, dânsul fiind numit în calitate de lichidator.

Conform tabelului definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului societății cu răspundere limitată „Pansea-Agro” în procedura simplificată a falimentului au fost validate creanțe în mărime de 1 223 328,18 lei.

Indică că creditorii sunt Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-l Sîngerei, Casa Națională de Asigurări Sociale și societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” societate cu răspundere limitată.

Menționează că conform informațiilor acumulate la dosar, a fost stabilit că societatea cu răspundere limitată „Pansea-Agro”, nu dispune de bunuri sau mijloace financiare pentru acoperirea creanțelor validate, acoperirea cheltuielilor procedurii simplificate a falimentului, cât și pentru acoperirea altor obligații scadente.

La fel, relevă că potrivit informațiilor furnizate de către Camera Înregistrării de Stat, lichidatorul a stabilit faptul că în calitate de administrator al debitorului figurează Ganea Veaceslav, iar în calitate de asociat unic al întreprinderii este înregistrată Ganea Lucia.

La 26 martie 2015, Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-l Sîngerei a notificat debitorul referitor la obligația de a depune cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate față de sine, din motivul incapacității de plată. Societatea cu răspundere limitată „Pansea-Agro”, nu s-a conformat cerințelor și nu a depus cerere introductivă.

Totodată, în ședința finală a creditorilor societății cu răspundere limitată „Pansea-Agro”, creditorii prezenți au insistat ca lichidatorul să depună cerere de atragere la răspundere subsidiară a administratorului și asociatului societății cu răspundere limitată „Pansea-Agro” în procedura simplificată a falimentului, Ganea Veaceslav și Ganea Lucia, invocând că consideră că anume ei se fac vinovați de survenirea insolvabilității întreprinderii numite.

Cere lichidatorul societății cu răspundere limitată „Pansea-Agro” în procedura simplificată a falimentului, Victor Topor admiterea cererii și atragerea la răspundere subsidiară a factorilor de decizie a debitorului și încasarea în mod solidar de la Ganea Veaceslav și Ganea Lucia în contul masei debitoare a societății cu răspundere limitată „Pansea-Agro” în procedura simplificată a falimentului, o parte din datoriile debitorului în cuantum de 1 223 328 lei cu titlu de creanțe neacoperite în procedura simplificată a falimentului.

Prin hotărîrea Curții de Apel Bălți din 24 mai 2017, a fost admisă cererea lichidatorului societății cu răspundere limitată „Pansea-Agro” în procedura simplificată a falimentului, Victor Topor privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului, fiind încasată în mod solidar de la Ganea Veaceslav și Ganea Lucia, în beneficiul societății cu răspundere limitată „Pansea-Agro” în procedura simplificată a falimentului suma de 1 223 328 lei cu titlu de creanțe neacoperite în procedura simplificată a falimentului (f. d. 47, 48-50).

La 04 iulie 2017, Ganea Lucia a depus recurs împotriva hotărîrii menționate, solicitînd admiterea acestuia, casarea integrală a hotărîrii contestate și emiterea unei noi hotărîri cu privire la respingerea cererii lichidatorului ca fiind neîntemeiată (f. d. 60-62).

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărîrea recurată, considerînd-o neîntemeiată și emisă cu încălcarea normelor de drept material, aplicarea unei legi care nu trebuia să fie aplicată și interpretarea în mod eronat a legii.

Cu referire la prevederile art. 432 alin. (4) din CPC, susține că Curtea de Apel Bălți examinând acțiunea cu aprecierea arbitrară a probelor a generat soluționarea greșită a litigiului.

Menționează că ignorând circumstanțele cauzei, nu a fost stabilit în ce constă culpa, decizia fiind nemotivată în acest sens.

La fel, invocă că contrar circumstanțelor cauzei, instanța de fond, nu a identificat corect persoana căreia îi poate fi imputată apariția stării de insolvabilitate și nu a ținut cont de faptul că Ganea Veaceslav nu a participat la administrarea societății cu răspundere limitată „Pansea-Agro”, respectiv neputându-i fi imputate careva acțiuni prevăzute de art. 248 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Mai invocă că consideră suma de 1 223 328 lei, care s-a dispus a fi încasată în mod solidar de la Ganea Veaceslav și Ganea Lucia, în beneficiul societății cu răspundere limitată „Pansea-Agro” în procedura simplificată a falimentului, cu titlu de creanțe neacoperite, majorată exagerat. Or, datoriile de bază față de creditorii sunt mult mai mici decât cele încasate.

Apreciază drept pripite concluziile instanței de judecată, deoarece derivă din examinarea superficială a împrejurărilor ce permit constatarea existenței sau lipsei temeiurilor de tragere la răspunderea subsidiară a fiecărei persoane vizate în parte.

Relatează că instanța de judecată la judecarea pricinii, urma să verifice toate circumstanțele ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate în dosar și, în dependență de situația stabilită să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

Pentru considerentele enunțate, conchide că hotărârea recurată este contrară circumstanțelor pricinii și normelor imperative de drept material.

Conform art. 8 alin. (3) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, recursul va fi judecat în termen de 60 de zile de la înregistrarea dosarului în instanța de recurs, în modul prevăzut de Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 429 alin. (1) Codul de procedură civilă, pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel în procedura de insolvabilitate.

Articolul 248 alin. (6) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 prevede că hotărârile adoptate pe chestiuni ce vizează răspunderea membrilor organelor de conducere ale debitorului poate fi contestată cu recurs de persoanele vizate în ea.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat în limitele invocate pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea hotărârii instanței de insolvabilitate din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanță, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

După cum denotă actele cauzei, lichidatorul societății cu răspundere limitată „Pansea-Agro” în procedura simplificată a falimentului, Victor Topor a depus o

cerere cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a administratorului și asociatului societății cu răspundere limitată „Pansea-Agro” în procedura simplificată a falimentului Ganea Veaceslav și Ganea Lucia, în temeiul art. 247, 248 din Legea insolvenței și încasarea în mod solidar de la aceștia, în contul masei de active a societății cu răspundere limitată „Pansea-Agro” în procedura simplificată a falimentului, o parte din datoriile debitorului în cuantum de 1 223 328 lei.

Fiind investită cu examinarea pricinii în cauză, instanța de insolvență, prin hotărârea din 24 mai 2017, a admis cererea lichidatorului societății cu răspundere limitată „Pansea-Agro” în procedura simplificată a falimentului, Victor Topor privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului, fiind încasată în mod solidar de la Ganea Veaceslav și Ganea Lucia, în beneficiul societății cu răspundere limitată „Pansea-Agro” în procedura simplificată a falimentului suma de 1 223 328 lei cu titlu de creanțe neacoperite.

Instanța de recurs constată ca legală soluția dată de instanța de insolvență în sensul admiterii cererii lichidatorului societății cu răspundere limitată „Pansea-Agro” în procedura simplificată a falimentului, Victor Topor privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului Ganea Veaceslav și încasarea de la aceștia în beneficiul societății cu răspundere limitată „Pansea-Agro” a sumei de 1 223 328 lei.

În susținerea opiniei enunțate se vor reține prevederile art. 247 alin. (1) și alin. (2) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

Prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care dețineau funcțiile respective la data intentării procesului de insolvență, precum și celor care au deținut aceste funcții pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

La caz, prezintă relevanță și prevederile art. 248 al Legii insolvenței care indică că dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, la cererea administratorului insolvenței/lichidatorului instanța de insolvență poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvent să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvența prin una dintre următoarele acțiuni: a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal; b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului; c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului; d) procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate; e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire și a ștampilei; f) dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată; g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăților, de a se

plăți cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori; h) nedeplinirea cererii de intentare a procesului de insolvență conform prevederilor art. 14; i) comiterea altor acțiuni care au adus daune proprietății debitorului.

La acest segment instanța de recurs remarcă prevederile alin. (3) al normei enunțate care statuează că dacă administratorul insolvenței/lichidatorul a omis să formuleze acțiunea în cauză, iar răspunderea consemnată la alin. (1) amenință să se prescrie, comitetul creditorilor poate cere instanței de insolvență să fie autorizat a introduce acțiunea prevăzută la alin. (1).

Același articol la alin. (4) prevede că, în caz de pluralitate, răspunderea persoanelor prevăzute la alin. (1) este solidară, cu condiția ca apariția stării de insolvență să fie actuală sau anterioară perioadei în care și-au exercitat mandatul ori au deținut poziția ce ar fi putut cauza insolvența debitorului. Persoanele în cauză se pot apăra de solidaritate dacă, în organele colegiale de conducere ale debitorului, s-au opus actelor sau faptelor care au cauzat insolvența sau dacă au lipsit de la luarea deciziilor care au cauzat insolvența și au făcut să se consemneze, ulterior luării deciziei, opoziția lor la aceste decizii.

(5) Măsura prevăzută la alin. (1) se prescrie în termen de 3 ani de la data la care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat starea de insolvență, dar nu mai devreme de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvență.

(6) În toate cazurile, asupra acțiunii prevăzute la alin. (1), instanța de insolvență se pronunță prin hotărâre, care poate fi contestată cu recurs de persoanele vizate în ea.

Astfel, la judecarea cauzelor ce țin de intentarea procesului de insolvență, legea care stabilește obligațiile organelor de conducere ale debitorului este Legea insolvenței, care conform art. 1 alin. (2), este aplicabilă persoanelor juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, întreprinzătorilor individuali, inclusiv titularilor de patentă de întreprinzător, societăților de asigurări, fondurilor de investiții, companiilor fiduciare, organizațiilor necomerciale, înregistrate în Republica Moldova în modul stabilit.

Conform art. 15 alin. (1) din Legea insolvenței, în cazul insolvenței debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicații obligatorii pentru debitor ori care pot influența în alt mod acțiunile debitorului (insolvență intenționată), aceștia poartă răspundere subsidiară solidară față de creditori în măsura în care bunurile debitorului sânt insuficiente pentru executarea creanțelor creditorilor.

Analizând circumstanțele speței prin prisma normelor de drept invocate supra, instanța de recurs constată că potrivit deciziei privind înregistrarea modificărilor din 25 noiembrie 2015, în calitate de administrator al societății cu răspundere limitată „Pansea-Agro” figurează Ganea Veaceslav și fondator Ganea Lucia.

De asemenea, conform procurii din 06 iunie 2005 și a celei din 24 decembrie 2008 persoana împuternicită de administratorul debitorului este Ganea Lucia. Prin urmare, se atestă că Ganea Lucia a administrat societatea debitoare din iunie 2005 până în iunie 2008 și din decembrie 2008 până în decembrie 2011.

De asemenea, din materialele cauzei, rezultă că debitorul societatea cu răspundere limitată „Pansea-Agro”, încă din anul 2008 avea datorii considerabile față de SA „Tutun-CTC” SRL, iar din luna martie 2011 a încetat și efectuarea plăților față de bugetul de stat și agenții economici.

Având în vedere cele invocate, instanța de recurs notează și că, după expirarea împuternicirilor acordate prin procură Luciei Ganea, societatea cu răspundere limitată „Pansea-Agro” urma să fie gestionată de către administratorul Ganea Veaceslav.

În acest sens lichidatorul debitorului societatea cu răspundere limitată „Pansea-Agro”, în cererea de atragere la răspundere subsidiară a administratorului și asociatului, Ganea Veaceslav și Ganea Lucia, a menționat nedeținerea de către aceștia a cererii de intentare a procesului de insolvență.

Astfel, unul din temeiurile pentru atragerea administratorului și asociatului societății cu răspundere limitată „Pansea-Agro”, Ganea Veaceslav și Ganea Lucia la răspundere subsidiară este faptul, că de către aceștia nu a fost depusă cererea introductivă de intentare a procesului de insolvență.

Conform art. 10 alin. (2) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, temeiul general de intentare a unui proces de insolvență constă în incapacitatea de plată a debitorului.

Conform art. 14 alin. (2) și (3) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, debitorul este obligat să depună cerere introductivă și în cazul în care: a) executarea integrală a creanțelor scadente ale unui sau ale mai multor creditori poate cauza imposibilitatea satisfacerii integrale la scadență a creanțelor celorlalți creditori; b) în cadrul lichidării, care se efectuează conform altor legi, devine evident că debitorul nu poate satisface integral creanțele creditorilor.

Debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin. (2) și la art. 10 alin. (2).

Conform art. 72 alin. (7) Legea cu privire la societățile cu răspundere limitată nr. 135-XVI din 14 iunie 2007, în cazul apariției indiciilor de insolvență, administratorul este obligat să depună imediat, dar nu mai târziu decât la expirarea unei luni, cerere introductivă de intentare a procesului de insolvență dacă asociații nu vor acoperi pierderile.

Conform art. 14 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile și în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislația în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociații cu răspundere nelimitată și lichidatorii debitorului răspund subsidiar în față creditorilor pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3). Aceste persoane sînt trase la răspundere penală în conformitate cu legea.

Astfel, în condițiile textelor citate, contrar susținerilor recurentului, instanța de recurs constată drept corectă mențiunea instanței de insolvență cu referire la faptul că conducerea societății cu răspundere limitată „Pansea-Agro”, era obligată să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art. 10, iar conform alin. (3) debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor de intentare a procesului de insolvență.

Or, la 26 martie 2015 IFS Sîngerei a notificat administratorul întreprinderii despre necesitatea depunerii cererii introductive în decurs de 30 zile în legătură cu incapacitatea de plată a creanțelor, /f.d.12/ însă acesta nu s-a conformat celor indicate, cererea introductivă fiind depusă de IFS Sîngerei la 02 septembrie 2015.

Astfel, sunt lipsite de sens și apreciate critic de instanța de recurs susținerile recurentei Ganea Lucia cu privire la faptul că lui Ganea Veaceslav nu îi aparține vina pentru crearea stării de incapacitate de plată a întreprinderii și nedepunerea în termenul legal a cererii introductive. Or, după cum se constată din procurile indicate mai sus, dreptul de a administra întreprinderea dânsa îl are din 2005 pînă în 2011 (cumulativ) pe cînd întreprinderea debitoare este în incapacitate de plată de la începutul anului 2008, continuând starea economică respectivă și după anul 2011, administratorul Ganea Veaceslav fiind notificat în martie 2015.

Prin urmare, se atestă temeinicia concluziilor primei instanțe privind încălcarea de către administratorul și asociatul debitorului societatea cu răspundere limitată „Pansea-Agro”, Ganea Veaceslav și Ganea Lucia a obligației legale de a depune cererea introductivă or, atât administratorul cât și fondatorul întreprinderii debitoare nu puteau să nu cunoască care este situația financiară a întreprinderii fondate, cunoscând cu certitudine despre datoriile debitoriale ale acesteia, față de creditorii săi și față de bugetul public.

Sunt lipsite de sens și apreciate critic de instanța de recurs susținerile recurente la faptul că nu-i este imputabilă apariția stării de insolvabilitate a societății cu răspundere limitată „Pansea-Agro”, iar lichidatorul debitorului societatea cu răspundere limitată „Pansea-Agro”, Topor Victor nu a demonstrat acest fapt.

Aceasta deoarece, după cum corect a remarcat și prima instanță în speță s-a demonstrat cu certitudine existența temeiurilor pentru atragerea organelor de conducere ale societății cu răspundere limitată „Pansea-Agro”, la răspundere subsidiară și anume, pentru nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14, temei prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. h) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Alte argumente invocate în recurs nu au relevanță deoarece nu denotă interpretarea sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural de către instanța de insolvabilitate, respectiv nu constituie temei de casare a hotărîrii recurate și urmează a fi respinse.

De altfel, în lipsa probelor confirmative ce ar demonstra temeinicia solicitării înaintate, argumentele aduse în susținerea acesteia se vor aprecia ca declarative.

În asemenea circumstanțe, având în susținere și normele Legii insolvabilității care reglementează răspunderea membrilor organelor de conducere ale debitorului, precum și circumstanțele stabilite în speță, instanța de recurs constată ca întemeiată concluzia instanței de insolvabilitate cu privire la admiterea cererii lichidatorului societății cu răspundere limitată „Pansea-Agro” în procedura simplificată a falimentului, Victor Topor privind atragerea la răspundere subsidiară a administratorului și asociatului societății cu răspundere limitată „Pansea-Agro”, Ganea Veaceslav și Ganea Lucia, fiind întemeiat dispusă încasarea în mod solidar de la aceștia în beneficiul societății cu răspundere limitată „Pansea-Agro”, a sumei de 1 223 328 lei.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea recurată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Ganea Lucia și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Ganea Lucia.

Se menține hotărârea Curții de Apel Bălți din 24 mai 2017 în cauza la cererea depusă de lichidatorul societății cu răspundere limitată „Pansea-Agro” în procedura simplificată a falimentului, Victor Topor împotriva administratorului Ganea Veaceslav și asociatului Ganea Lucia, intervenient accesoriu societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” societate cu răspundere limitată cu privire la atragerea la răspunderea subsidiară.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Valentina Clevadi

judcători

Iuliana Oprea

Ion Druță

Dumitru Mardari

Galina Stratulat